

VERENIGING opgericht 30 mei 1930 HUISDUINER BELANG

Bestuursamenstelling per 15 november 2007

Voorzitter

J. Dop, Badhuisstraat 70, 1783 AL tel.66 80 40

Secretaris

R. Stam, Badhuisstraat 37, 1783 AH 62 84 88

Penningmeester

M. Bais - Meijer, Badhuisstraat 126, 1783 AN 62 39 68

Bestuurslid

R. Meijer, Badhuisstraat 60, 1783 AK 62 61 03

Bestuurslid

J. Bakker, Duinweg 30, 1783 AS 62 32 25

Bestuurslid

S.W.H. Doodeman, Rembrandstraat 17, 1783 AG 62 60 81

Bestuurslid

M. Kossen, Badhuisstraat 56, 1783 AK 62 48 16

**WIJ WENSEN U EEN
FIJNE ZOMERVAKANTIE**

COPIJ INLEVEREN

Medio september komt de volgende krant.

COPIJ kunt u inleveren vanaf nu tot uiterlijk
23 augustus

Postadres:

Vereniging Huisduiner Belang
Postbus 383
1780 AJ Den Helder

Dorpshuis:

Badhuisstraat 23 - 25
1783 AH Huisduinen
tel. 61 88 04

Postgiro rekening

Giro 1573533
t.n.v. Huisduiner Belang.
Postbus 383
1780 AJ Den Helder

Emailadres secr:

secretarishdb@quicknet.nl

Kamer van Koophandel

Ingeschreven te Alkmaar
onder nr. 37 V634013.

Dorpskrant

Lia Tompot, copy inleveren op:
Badhuisstraat 90
1783 AM Huisduinen

tel. 61 39 10, 06 15 17 15 62
e-mail: rtompot@quicknet.nl

verslaggeving: Manja Halee

foto's: Rob en Lia Tompot

Ledenadministratie

(voor opzeggingen)
Monique Green-Sprengers
Badhuisstraat 58, 1783 AK
tel.68 33 35,
e-mail:mwsrcc@planet.nl

COLOFON

NIEUW in het HB-bestuur

eigen foto

MARCEL KOSSEN

Even voorstellen (voor wie hem nog niet kent): Marcel Kossen. In de vorige jaarvergadering is hij toegetreden tot het bestuur van Huisduiner Belang. Hij is dus al een half jaartje officieel in functie. Marcel bracht een groot deel van zijn jeugd in Huisduinen door. Bovendien kennen veel dorpsbewoners hem door het vrijwilligerswerk dat hij al deed, bijvoorbeeld bij het opbouwen en afbreken van evenementen in het dorp.

In het dagelijks leven is het nieuwe HB-bestuurslid clusterhoofd van de dienst zorg in het Gemini Ziekenhuis. Hij gaat over de verpleegafdelingen en de poliklinieken waar 260 mensen werken. Een drukke, uitdagende baan. Toch wil hij zich in zijn spaarzame vrije tijd inzetten voor ons dorp. "Waar kun je dat beter doen?"

Hij is een welkome aanvulling voor het bestuur. Marcel maakte, mede door het plotselinge vertrek van Dorps-huis-voorman Jaap Bakker, een nogal hectische start. Totdat er voor Jaap een opvolger is, moeten bestuursleden en andere vrijwilligers in deze periode alle zeilen bijzetten om hem te vervangen.

Marcel heeft eerst een tijdje op proef meegedraaid om te ervaren of dit bestuurswerk ook echt iets voor hem zou zijn. De instelling van de bestuursleden gaf de doorslag. "Ze gaan zeer serieus om met hun verantwoordelijkheid."

Sinds 2001 woont Marcel met zijn vrouw Karin, zoon Sven (13), dochter Anouk (11) en een zachtmoedige zwarte labrador aan de Badhuisstraat, een huis met een prachtige tuin en een veranda waar hij zich 'altijd op vakantie voelt'. Huisduinen is een belangrijk onderdeel van zijn leven geworden, al zag het er in het begin niet zo florissant uit. Als tienjarig jochie kwam hij met zijn vader, moeder en zusje in 1977 in de Rembrandtstraat wonen. Marcel had er flink de pee in. In het vorige huis in De Schooten was een voetbalveld voor de deur en een hele club vriendjes in de buurt. Die miste hij vreselijk.

Maar gelukkig is het goed gekomen. De zee, de duinen, het gevoel van vrijheid, hij zou het voor geen goud willen missen. "Ik heb hier een heerlijke jeugd gehad. Dat wilde ik ook mijn kinderen geven. We hadden een heel leuk huis in de Soembastraat en Karin wilde daar eigenlijk niet weg. Maar ik wilde dolgraag terug naar Huisduinen. En Karin zou ook nergens anders willen wonen."

FOToclub 'HUISDUINEN' ??

Fotograferen vind ik best leuk en ik wilde deze hobby uitbouwen door lid te worden van een fotoclub. Alle fotoclubs in Den Helder en omgeving hebben echter een ledenstop. Dus waarom geen fotoclub op Huisduinen oprichten?

Als je zelf regelmatig fotografeert, op Huisduinen woont en meer zou willen doen aan fotografie, dan is een fotoclub misschien iets voor jou.

Wat kan de fotoclub betekenen?

Bij een fotoclub ben je samen of individueel actief met fotografie bezig. Je bespreekt fotowerk met elkaar, waardoor je kennis uitbreidt over bijvoorbeeld compositie, landschapsfotografie, belichting, beweging, digitale verwerking en nog veel meer.

Allemaal amateurfotografen die in clubverband elkaar stimuleren tot het maken van betere en mooiere foto's en die ook eens iets fotograferen waar je zelf niet aan gedacht had.

Dit alles natuurlijk onder het genot van een kopje koffie of ander drankje.

Wellicht is het zelfs mogelijk t.z.t. een beroepsfotograaf uit te nodigen om een workshop of lezing te geven. Alles is nog bespreekbaar.

Het plan is: om de 14 dagen op de dinsdagavond in het Dorps-huis bijeen komen, te beginnen in september.

Wie belangstelling heeft of meer informatie wil, kan terecht bij:

Willem van Ockenburg
Duinweg 25
1783 AP Huisduinen

Tel. 614496 of mail naar
wvanockenburg@quicknet.nl

“Alle regisseurs beginnen in een oranje hesje”

Veertienjarige havo-scholier Koen Zijlmans uit de Rembrandtstraat wil later filmregisseur worden. Vorige maand deed zich onverwacht een kans voor om een stapje dichtbij zijn Grote Ideaal te komen. Op het trapveldje in Huisduinen, enkele tientallen meters van Koens huis, werden namelijk opnamen gemaakt voor een aflevering uit de NPS/VARA/VPRO serie ‘One night stand’. Toen Koen daar de lucht van kreeg, pakte hij de telefoon en belde het nummer in de brief van IDTV Film die in de Mesdagstraat huis aan huis verspreid was.

Locatiemanager Frans Kuijper reageerde vriendelijk op Koens vraag of hij de opnamen van dichtbij mocht meemaken. Onder de hoede van diens assistent werd Koen meteen ingewijd. Hij kreeg een oranje hesje en een porto en werd aan de acteurs, producer, regisseur, cameramensen, geluidstechnici en aanhang voorgesteld. Rondkijken op de filmset? Oké, maar dan ook de handen uit de mouwen! Zo hielp Koen de hele dag met het afzetten van de weg en het sjouwen en verplaatsen van spullen. Ondertussen hield hij zijn oren en ogen goed open. Zelfs zag hij kans om met zijn eigen Sony-camera opnamen te maken.

Allemaal erg aardig

“Ze waren allemaal erg aardig, maakten grapjes. Alle regisseurs beginnen in een oranje hesje, zeiden ze. Ik heb veel vragen kunnen stellen aan iedereen. Ook met de acteurs Teun Kuilboer en Robert de Hoog heb ik gepraat. Alleen regisseur Jorien van Nes en cameraman Jeroen de Bruin hadden weinig tijd. Die waren steeds heel druk bezig.”

Dat vond Koen wel jammer, temeer daar deze serie korte films bedoeld is om aanstormend regietalent een kans te geven. Niettemin keek hij zijn ogen uit en voelde zich meteen volledig in de groep opgenomen.

Later op de dag werden opnamen gemaakt in de duinen. En toen crew en cast in het als ‘holding’ ingerichte Dorpshuis met elkaar de dag afsloten, vroeg Koen of hij ook bij de andere opnamedagen in Den Helder mocht zijn. Dat mocht! Waarna Koen zich elke dag meteen uit school op de filmlocatie meldde en aan het werk ging, tot hij ‘s avonds om half negen toch echt naar huis moest. “Soms had ik uren niks te doen, maar dat maakte me niet uit. Het verbaasde iedereen dat ik het niet saai vond.” Want Koen kreeg wel in de gaten dat het opnemen van een film vooral vaak en lang wachten is. “Over één scène

doen ze een paar uur! Steeds moet het weer over. Op een dag worden maar vijf scènes opgenomen.”

Veel filmpjes maken

Producent José van Doorn en haar assistenten drukten Koen op het hart, vooral zijn doel voor ogen te houden. Minimaal de havo halen. En zelf veel filmpjes te maken, zodat hij bij toelating tot de Filmacademie iets kan laten zien. Het zal niet makkelijk worden, weet Koen, jaarlijks worden maar twaalf aspirant-regisseurs toegelaten. Maar het begin is er. Een mooi getuigschrift waarin Van Doorn waarering uitspreekt voor Koens eigen initiatief en assistentie op de locaties.

“Zijn doordachte vragen naar het reilen en zeilen van een set en het functioneren van de crew en cast geven ons de indruk dat hij zijn wens om regisseur te worden met passie zal nastreven.”

Koen koestert het script en productieboekje van de film die hij na afloop kreeg. En ruim twintig dvd's van Nederlandse speelfilms die hem later werden toegestuurd. Bovendien krijgt hij een uitnodiging voor de première dit najaar op het Filmfestival in Utrecht.

Hoe het verder gaat? José van Doorn heeft laten weten dat ze Koen zal steunen in zijn ambitie. “We blijven contact houden”, glundert hij.

filmopnamen in Huisduinen

‘Den Helder’ is een film over een dag uit het leven van de broers Maarten en Emiel. Voor Maarten is het de dag voordat hij voor lange tijd op zee gaat varen en voor Emiel is het de eerste dag terug uit de gevangenis. Het is voorjaarsvakantie en de broers komen samen op de plek waar ze opgroeiden: Den Helder.

Emiel en Maarten proberen beide hun oude levens van zich af te schudden. Maar dat kunnen ze niet voordat ze in het reine zijn gekomen met een geheim dat ze elk met zich meedragen. Voor Maarten is dat zijn verliefdheid op zijn beste vriend en voor Emiel is het zijn dochter die hij nog nooit heeft gezien...

De film maakt onderdeel uit van een reeks televisiefilms onder de gezamenlijke noemer ‘One night stands’. Deze films worden vanaf oktober op tv uitgezonden. De exacte datum is nog niet bekend. Daarnaast gaan al deze films in première op het Nederlands Film Festival in Utrecht eind september.

Er werden opnamen gemaakt in de duinen en op het trapveldje van Huisduinen. Romke Faber (zoon van Ubbo Faber uit de Mesdagstraat), die vorig jaar de filmacademie afrondde, stuurde ons hierover informatie. De foto's maakte hij op verzoek van IDTV, die de film in opdracht van de VPRO produceerde.

Niet alleen Koen was erbij op de set, er was ook een rol weggelegd voor Gammé, een van de honden van Ria en Willem Ockenburg (zie ook hiernaast, pag.2).

foto's: Romke Faber

Er is een heel klein dorpje aan de kust, Waar gezellig hand in hand gaat met de rust.....

Zo begint het inmiddels zeer populaire lied over Huisduinen, maar op 6 juni a.s. is het met de rust in ons kleine dorpje éven gedaan, want dan viert het **HUISDUINERKOOR** groots haar 12½-jarig bestaan!

In 1995 had Marianne Haarsma een brainwave: ze wilde zingen! Ze ronselde 26 personen en startte "een koortje", dat -hoe kan het anders als je aan zee woont- zeemansliedjes ging zingen.

Al snel werd een heus bestuur geformeerd en het **Huisduinerkoor** was een feit!

Repereren tussen de poppenwagentjes en driewielers in de kinder-crèche en na afloop (toen nog...) een kopje koffie.....

Huisduinen kreeg er lucht van en de vloedgolf bereikte óók al snel Den Helder en de aanmeldingen voor het koor spoelden aan.....

Zoals elke rechtgeaarde Huisduiner weet: het Huisduinerkoor is in de achterliggende 12½ jaar uitgegroeid tot een 'zeewaardig partyschip' met 73 zingende bemanningsleden, een 4-koppige scheepsband en een stuurman die ons met grote stuurmanskunst over de wereldzeeën dirigeert.

Als je voor de wind Cees Arends roept kijkt hij om.....

'Partyschip' is een mooie metafoor, want onze optredens hebben altijd een hoog gezelligheids-(lees feest-) gehalte!

Voor ons..... "Geen zee te hoog!"

Inmiddels traditie geworden is ons jaarlijkse optreden in het Huisduiner kerkje. Altijd 'een volle bak en bal na' in het Dorpshuis!

Deze traditie is dit jaar doorbroken, want ter gelegenheid van ons jubileum vieren een ander fantastisch feest:

Piet Veerman

Vrijdagavond 6 juni -vanaf 20.00 uur- gaat bij Fort Kijkduin het dak eraf !!

De loopplank gaat uit om **19.30** uur en wij verwelkomen u met een kopje koffie!

Vanzelfsprekend treden **wij** die avond op met nieuw repertoire en vindt de tewaterlating van onze nieuwe CD plaats !

Deze '**look a-live**'-CD is erg verrassend; u waant zich in een deckchair bij ons op het voordek en voor je het weet zing en klap je spontaan mee!

15 Nieuwe liedjes en een gezellige medley van 'gouwe ouwen', maar dit is niet de enige verrassing; hij bevat er nog één! U begrijpt dat we dát natuurlijk nog niet kunnen verklappen!!

Voor slechts € **8,-** is hij vanaf 6 juni 21.00 uur te koop! U wordt **NIET** vrolijk als u dat **NIET** doet!

Het is feest, dus het blijft verrassen: we hebben een overbekende versterking aan boord: **PIET VEERMAN!** Hij gaat een geweldig gastoptreden verzorgen!!

Piet Veerman behoeft geen verdere toelichting; de oude 'Cat' uit Volendam zal voor deze avond ('Sailing Home') naar Huisduinen komen en zal een groot aantal van zijn bekende nummers over het Marsdiep laten klinken!

We zijn trots hem op ons feest te hebben!

We nemen naar deze avond wel één traditie mee, want het Huisduinerkoor zou het Huisduinerkoor niet zijn als er geen '**Bal na**' is! Hiervoor staan de swingende mannen van '**De Binnenband**' garant.

Natuurlijk mag je als Huisduiner deze fantastische avond niet missen! "Vis niet áchter het net, maar zorg dat je er bij bent!"

De 'tickets' zijn voor slechts **10euro** te koop bij:

- * Lijstenmakerij Ton Roelofs,
- * Reisburo Arno,
- * Muziekinstrumentenhandel Rijkers,
- * Fa. Bruna /Falgacentrum,
- * Op maandagavond in het Huisduiner kerkje **van 19.00 tot 19.30 uur**.

Heeft u een vraag? Belt u dan 623289 = secretariaat.

!!! Dat wij deze bijzondere avond hebben kunnen realiseren is te danken aan de sponsoring door een groot aantal Helderse én Huisduiner bedrijven.

Wij zijn hen daarvoor zéér erkentelijk!

U vindt deze bedrijven vermeld op onze website:

www.huisduinerkoor.nl evenals alle andere wetenswaardigheden over ons koor!!

Wij hopen u te zien op 6 juni!

Carla Quast

HOOGLANDERS & PAARDEN IN DE DUINEN

Schotse Hooglanders en paarden in de duinen

De Konickspaarden in de Grafelijkheidsduinen

Tapuit

Het kalfje is nu volwassen.

Hier bloeiden heel veel orchideeën.

Gerard Hoed waarschuwde ons: er zijn teveel Schotse Hooglanders in ons duingebied!

Inderdaad, er wordt veel vertrapt en beschadigd. Het oude berkenbosje is al voor een aanzienlijk deel verdwenen. Stompjes en geknakte bomen zijn het resultaat. En nu is er ook nog een groep paarden bijgekomen....

Landschap Noord-Holland maakt zich daar echter niet zo'n zorgen om. Integendeel.

Volgens de heer Van Dijck van deze natuurorganisatie, is het streven om de vergrassing in de Grafelijkheidsduinen tegen te gaan en een oorspronkelijk, open duingebied te creëren. Hier een daar een bosje bomen is prima, maar niet teveel. Daarom maakt de instantie er ook geen punt van dat het berkenbosje zoveel kleiner is geworden. En dat de runderen in de duinen lopen heeft als voordeel dat er meer zand boven komt, wat ook de bedoeling is.

Tapuit terug door de paarden?

Runderen grazen goed, maar laten eigenlijk toch te hoog gras achter. Paarden millimeteren het gras, zodat er meer variatie in het landschap kan ontstaan. Jonge, eiwitrijke grassprietjes beginnen te groeien. Konijnen zijn hier dol op. Men hoopt dat die konijnen er komen en hopen gaan graven waar de tapuiten dan weer in kunnen broeden. Om deze natuur te maken, is er een groep Konickspaarden uitgezet; raspaarden die ook in de Oostvaardersplassen en het Lauwersmeer te vinden zijn.

Vroeger heeft men ook geprobeerd paarden van particulieren in de duinen te laten grazen, maar deze waren zo mak, dat ze werden bereden. En dat was niet de bedoeling. De huidige soort zijn 'wilde' paarden en die zijn schuwer voor mensen.

De Vogelbescherming wil ook graag de tapuit terug in de duinen. Reden genoeg om dit streven uit het 'Marjolijn Bastin-potje' te sponsoren.

Schotse Hooglanders weg uit Huisduinen

Landschap Noord-Holland is sinds 2007 eigenaar en beheerder Natuurgebied De Tuintjes aan de Tuintjesweg en probeert al een jaren via begrazing, de rijkdom aan bloemen in dit natuurgebied te vergroten.

Het bloemrijke gebiedje in ons dorp bestond uit voormalige volkstuintjes en werd sinds 1982 als natuurgebied beheerd door Werkgroep Vrijwillig Landschapbeheer Den Helder. In 1984 kwam het voorstel om het daar met één rund te begrazen. Maar uit dier-vriendelijkheid werd gekozen voor twee runderen. En zoals in het persbericht eufemistisch werd omschreven: "Door lichte overbegrazing verdween echter de bloemrijkheid in zekere mate". Anders gezegd: het zag er in het voorjaar altijd paars van de orchideeën, maar het afgelopen jaar was er geen een meer te zien!

De Hooglanders zijn daarom verplaatst naar het Refugium bij de Donkere Duinen en Landschap Noord-Holland gaat het terrein voortaan na de bloeitijd maaien. Zo hoopt men op de terugkeer van de bloemenpracht.

Toch zullen we de Hooglanders stiekem missen!

Gerda van der Eijk.

Ongetwijfeld kent u haar. Of u bent haar tegengekomen op een woensdagochtend, als zij met het wandelgroepje in de omgeving van Huisduinen op pad gaat. Vaak kennen wij de mensen in ons dorp wel, maar niet hun verleden die heel interessant kan zijn. Daarom volgt hier de geschiedenis van het familiebedrijf Van der Eijk's expeditie en vervoercentrale. Verteld door Gerda en opgetekend door haar buurman Willem van der Paard. Gerda is bijna 80 jaar. In 1978 verhuisde zij met haar broer Bas naar de Rembrandtstraat 7. Dit jaar woont zij hier 30 jaar. Ook haar broer Ab (Albert) ging toen met zijn gezin naar Huisduinen, Rembrandtstraat, nr. 11. Haar zus en broers zijn overleden. Voor haar is het verleden als gisteren.

foto en tekst: Willem van der Paard

DE SNELLE JUTTER V/H DE ZWALUW

Wat is het stil in de Sluisdijkstraat. Een bijna leeg parkeerdek onderstreep de stilte.

Hoe anders was dat in vroegere tijden, toen de drukke winkelstraat leefde.

Dit parkeerdek symboliseerde eens de intrede van de nieuwe stedelijke economie.

Dit parkeerdek staat letterlijk op de plek waar ooit het fundament van een Helderse bedrijf is gelegd: De Snelle Jutter, voorheen De Zwaluw.

Voor het raam van het huis aan de Sluisdijkstraat nummer 1 (of misschien al als nummer 5 genummerd) staat een meisje met nog één strik, en stro in het haar, naar buiten te kijken. Gerda van der Eijk is nog moe van het spelen met andere kinderen in het pakhuis. In het stro zal zij als zovaak haar andere strik hebben verloren. Nog nahijgend kijkt ze naar buiten. Vooraan in de Molenstraat ziet zij hun pakhuis staan en helemaal aan het eind de Muloschool. Denkend aan verhalen van voorbijgangers dagdroomt zij over dat wat komen zal.

Het begint met de keuze van Bastiaan

nen zijn dat Bastiaan van de polder heeft gehoord uit kringen rond Mr. Pieter Loopuyt, koopman, lid van de gemeenteraad, en wethouder van Schiedam. Deze Pieter –later lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal- krijgt de polder van zijn schoonzoon Jhr. Mr. Van Foreest die het Koegras op 7 november 1849 koopt van Domeinen. Rond 1885 verhuist het gezin Van der Eijk naar het noorden.

De naam Koegras is goed, de rest niet. Het bedrijf levert niks op en is vanaf het begin een aflopende zaak. Als gevolg van de landbouwcrisis tussen 1880 en 1895, die na de graanbouw ook de veehouderij treft, is de bedrijfsverplaatsing bij voorbaat tot mislukken gedoemd. Bastiaan wordt melkslijter.

Het zijn moeilijke tijden voor het kinderrijke gezin. Zoon Cornelis weet op latere leeftijd een boterham te verdienen met bijvoer voor paarden. Hij voorziet het leger van lijnkoeken voor de paarden die gestald zijn op fort Erfprins. Hij heeft een paard en wagen.

Zijn 18 jaar jongere broer Andries woont ondertussen bij hem in en werkt mee. Dan krijgt Cornelis, ome Kees, de kans om brievingaarder te worden (hij brengt het tot beheerder van het postkantoor in Julianadorp).

Andries gaat op eigen benen staan. Het rijden van veevoer heeft hem op een idee gebracht, en de toegenomen welvaart – wat heet- vraagt erom: het vervoeren en bezorgen van uiteenlopende goederen, van pakketjes tot meubilair.

In die tijd leert hij Gerrechien Everaarts kennen. Het zal 1915 zijn geweest als haar broertje Harm, pas 14 jaar, leerling kleermaker kan worden bij Frans Nijpels. Een hele stap om op die leeftijd Gronin-

gen voor Helder te verruilen. Harm weet zus Gerrechien over te halen om mee te gaan. Samen gaan zij wonen bij een getrouwde oudere zus.

Gerrechien komt als dienstbode bij een onderofficier aan de Binnenhaven. Veel schone schijn en geen cent te makken. Boven, op haar zolderkamertje, plengt zij stille tranen.

Na een slechte tijd lacht het geluk haar toe. Zij krijgt verkering met Andries van der Eijk. Op 20 juni 1918 trouwen Andries en Gerrechien.

Hij heeft het pand Sluisdijkstraat 1 (dus later nr. 5) gekocht en huurt enkele loodsen aan de achterzijde van de straat (daar waar nu het parkeerdek is). In '40 – '45 stallen de Duitsers hun paarden in de loodsen, en na de oorlog komt daar garage Hoveling.

Het bedrijf start als bodehuis en stalling (nu zouden wij het hebben over een distributiecentrum). Vervoerders op Helder, brengen en halen bij Andries hun goederen. Particulieren en bedrijven maken gebruik van het bodehuis. Vaak levert Andries de pakketten en voorwerpen af op de plaats van bestemming; met de handkar doorkruist hij heel Helder. Gestaaft breidt het bedrijf uit. Uiteindelijk worden de dorpen tot aan Schagen bediend: Callantsoog, Groote Keeten, Breezand, Anna Paulowna, Wieringerwaard, Westerland, Hippolytushoef, Den Oever.

In 1928 koopt Andries het graan- en meelpakhuis van de firma Witsenburg uit Amsterdam, met pastorie, op een openbare veiling.

Witsenburg kocht de voormalige Evangelisch Lutherse kerk in 1881, na bijna 25 jaar in gebruik te zijn geweest als godshuis.

(zie foto's volgende pagina boven)

De talrijke Helderse slagers kopen slachtvee bij boeren en op markten. Tot het mo-

Sluisdijkstraat 5 v/h nr. 1

van der Eijk, een welvarende veeboer in Kethel, gelegen onder de rook van Schiedam. Hij wil, hoewel sterk ontraden door familie en vrienden, boeren in het Koegras. Het zou wel eens zo kun-

Van Der Eijk's expeditie en vervoercentrale aan de Molenstraat en de Westgracht

ment waarop hun tijd is gekomen, staan veel beesten op stal bij Van der Eijk. Jarenlang zijn de kinderen van School 7 en de Rehobotschool erg rumoerig als eens per week het zogenaamde varkensbootje afmeert. De varkens, rond de 20, worden aangevoerd via het Noordhollands en het Helders kanaal. Vanaf een loopplank worden zij naar het pakhuis gedreven. De straat is afgezet met hekken.

Het verblijf van de beesten daar is goed, maar kortstondig. Pas echt feest is het als een van de varkens weet uit te breken! Na de oorlog maken de bootjes plaats voor het wegvervoer.

Op zondag als de boeren ter kerke gaan, stallen zij hun paard met koets bij Van der Eijk.

Andries en Gerrechien krijgen 5 kinderen: Adriana (1920), Albert (1924), Gerda (1929), Andries (1930) en Bas (1936).

Een fantastisch stukje stad om als kind op te groeien. Het pakhuis, gelegen aan de Molenstraat en de Westgracht, is vol met uitdagingen. Af en toe zet een slager het zusje van Gerda, de kleine Adriana, voor een ritje op een varken; zij is niet bang uitgevallen.

School 7 staat op een steenworp afstand. Brave kinderen in die tijd; heel soms lopen zij, voordat de schoolbel klinkt, even naar de dijk. Om dan, als de bel heeft geklonken, hijgend en te laat in de bankjes te wippen.

Op 3 december 1935 –Gerda is 6 jaar– valt 's middags tegen half drie het licht uit in de school. De kinderen, een derdertig in getal, moeten de school verlaten. De elektriciteitsstoring is een gevolg van de enorme brand die de winkel van Van Willigen aan de Weststraat in de as legt. Het is niet alleen spelen. Al op jonge leeftijd steken de kinderen de handen uit de mouw. De jongens helpen vader, en de meisjes moeder. Dagelijks doen

zij boodschappen: bij kruidenier Buter of Buis, het winkeltje van vrouw Kiljan, de paardenslager, en bij vaders favoriete slager Dijkshoorn, voor 2 pond dik vetspek.

Broer Ab leert het uitventen snel. Met de bakfiets rijdt hij door de stad. Zijn eerste bedrijfslogo is een zwaluw: het vogeltje komt van de rand van een metalen schaal. Moeder naait het op zijn petje: De Zwaluw is geboren. Later doet reclameschilder Frans Neijts de zwaluw prijken op de bakfiets; de eerste auto zou hij ook voorzien van dit logo.

De eerste auto, met zwaluw

Het gezin Van der Eijk is wars van moeilijke discussies: het gebeurt gewoon, of het nu gaat om de bedrijfsnaam, of om grote of kleine transacties.

Een vaste klant is de Van Houten-fabriek: de chocoladerepen zijn verpakt in doosjes die voor 5 cent bij de winkeliers worden bezorgd, ook in Oud-Den Helder.

Vader weet ook de Koninklijke Marine als klant in de wacht te slepen. Op weg naar de West weten onze Jannen een mok melk best te appreciëren. Het moet wel bewaarmelk zijn zonder klonten, en die betreft Andries als gehomogeniseerde melk van een zuivelfabriek. Inmiddels zijn paard en wagen vervangen door vrachtauto's.

Kleine bodes uit de omgeving van Den Helder vinden meer en meer hun weg naar Van der Eijk. Grotere, zoals De

Blauwe Expres die de goederen vervoert tussen Amsterdam en Den Helder, volgen. Dit Amsterdams bedrijf huurt zelfs een garage van Van der Eijk.

Het pakhuis heeft maar liefst drie zolders. Alle inkomsten zijn meegenomen! Op die zolder trainen in de winter ook de voetballers van HRC. Leiding geeft de Engelse oefenmeester mister Leavy die bij het uitbreken van de oorlog naar zijn vaderland gaat. De trainer heeft een betaalde baan. Na '45 keert hij terug.

Het pakhuis ligt ideaal voor vervoer per schip. Voordat de firma Esonia naar het Molenplein verhuist, huurt zij het kantoortje aan het pakhuis. Esonia vervoert goederen en passagiers van en naar Alkmaar en Amsterdam. Moeder Van der Eijk, en heel zelden vader, gaan wel eens met de kinderen een dagje naar Alkmaar. Van daar bezoeken zij en passant te voet Ber-

gen en Schoorl. Moe en met blaren stappen zij in Schoorl op voor de terugreis.

De opening van de Afsluitdijk in 1932 brengt nieuwe mogelijkheden met zich. Het is de Julianadorper Klaas Zon die een bodedienst krijgt op Groningen.

Hij brengt kaas uit het Koegras, en haalt allerhande spullen (en ook wel eens de eerst gebrachte kaas: handel is handel). Komt dat even goed uit. In Groningen woont de familie van moeders kant, de familie Everaarts. In schoolvakanties rijden zij wel eens mee. Tijdens zo'n rit zal Ab hebben gedroomd van een eigen bodedienst op Friesland en Groningen.

Eerst is daar echter nog de Tweede Wereldoorlog die maatschappij en gezinslevens volledig ontwricht, ook die van de familie Van der Eijk.

In het begin is er nog zo iets als een sociaal gebeuren. Voor jongeren is wel iets te regelen. De bovenste zolder is zelfs een poosje in gebruik als danszaal. Tot het moment waarop alle danslustigen mee moeten naar het politiebureau; samenscholing is verboden. Het loopt met een sisser af.

In 1943 komt de klap: Albert moet werken in Duitsland. Er breken moeilijke tijden aan. Vader neemt het werk van Ab over en bezorgt de goederen in de stad.

Weer met de handkar, want banden voor de bakfiets zijn nergens te krijgen. Gerda, amper 14 jaar, neemt de bedrijfsadministratie van vader Andries over.

Haar werkterrein is het kantoortje, gebouwd aan het pakhuis aan de zijde van de Westgracht. Het kantoortje is te bereiken door de hoofdingang, waarin de oorspronkelijke kerkdeuren nog zitten. Vanuit het pakhuis moet dan de zijdeur, 'de glop', worden genomen. Boven het kantoortje is jaren later een groot naam bord aangebracht met de tekst 'Van der Eijk's transport en vervoercentrale'. In de jaren 90 duikt het bord op boven de tap van 'De Pion', in die tijd een café in de watertoren.

Terug naar Gerda. Met de hand schrijft zij dagelijks ellenlange lijsten voor de verschillende bodediensten: wat komt van wie, en voor wie is het bestemd. Zelfs de prijs bepaalt zij, en niet met een tarievenlijst in de hand, of contract. Dat gebeurt 'op het oog'. De prijs van bezorging van een stoel in Anna Paulowna is bijvoorbeeld f1,50. Bij de bodes geen gemor, soms een licht "Het mag wel wat meer zijn".

Na de oorlog, als ook het noorden is bevrijd, komt Ab met een transport lotgenoten op een zondag in juli '45 terug in Den Helder. Na de capitulatie is hij van Hannover naar Limburg gelopen waar hij onderdak vindt bij een bakker. Albert is ziek. Na vele doktersbezoeken is de diagnose uiteindelijk tuberculose. Voor zijn genezing gaat hij naar sanatorium Zonnestraal in Hilversum. Nauwelijks genezen treft het gezin een volgende slag: vader Andries overlijdt in 1948 op 57-jarige leeftijd. Ab, Gerda en Andries weten niet van opgeven. Vol energie en plannen zetten zij het bedrijf voort. Eens had Ab aan Klaas Zon gevraagd zijn bodedienst op Groningen aan hem over te doen, mocht hij stoppen. Half jaren 50 gebeurt dat. De werkelijkheid is minder simpel.

Regelzucht is niet van de laatste tijd. Voordat een lijndienst kan worden gestart of gekocht, is toestemming nodig van het Rijk, van het ministerie. Met die toestemming kunnen ondernemers 'tonnages' kopen en verkopen.

De dienst op Groningen blijkt een gouden greep. Uitbreiding kost veel geld: toch volgen Harlingen, Franeker, Bolsward, Leeuwarden en, later, Sneek. Eind jaren 60 geeft het Rijk de uitgifte van vervoervergunningen plotseling op. Het vervoer wordt overgelaten aan de marktwerking. Uiteraard zonder de ondernemers tegemoet te komen die pas voor veel geld tonnages hebben gekocht. De betrouwbare overheid lijkt ook van alle tijden.

Na de eerste kleine auto met laadbak, vooral voor stad en regio, volgt een grote legertruck, gekocht van Domeinen. Andries en Ab zijn de chauffeurs. Daarna kopen zij een spiksplinter nieuwe DAF-truck, gevolgd door een nieuwe aanhanger. Weer later wordt een Scania Vabis, met afzetbak, aan het wagenpark toegevoegd.

Ook nemen zij chauffeurs in dienst. Het bedrijf vervoert o.a. textiel, schoenen, klompen, meubelen, kruidenierswaren. Het krijgt als naam De Snelle Jutter, en haalt zelfs de koffie van D.E., en de daarvoor bestemde koffiemelk van de Friesche Vlag voor de Heldenaren. En natuurlijk transporteert het kaas van de kaasfabriek in Julianadorp. De toegenomen welvaart vraagt vaker om nieuw meubilair, uit Overijssel, en zelfs uit België.

Het toerisme op Texel krijgt betekenis; vóór de Duitsers ontdekken de Friezen en de Groningers dit prachtige eiland. De Snelle Jutter brengt hun fietsen en koffers naar de Texelse boot, en na de vakantie terug naar huis. Op de cabine van de truck is een rek aangebracht met plaats voor wel 25 fietsen.

Een tijdlang rijdt De Snelle Jutter voor Van Gent & Loos. De snelle naoorlogse ontwikkeling brengt nieuw werk, en achterhaalt werkzaamheden van het eerste uur. Zo maakt het slachthuis de stalling van slachtvee overbodig, zo stelt de eigen auto steeds meer men-

sen in staat hun aankopen zelf te vervoeren, en heb je geen eigen auto dan moet die aardige buurman eraan geloven. In plaats van het vervoeren van goederen voor particulieren, maken bedrijven meer en meer gebruik van bodediensten. Met de groei van het bedrijf groeit de werkvoorraad voor Gerda. De bedrijfsadministratie, de levensader van elk bedrijf, vraagt het uiterste van haar. Dagelijks komen stapels vrachtbrieven binnen, moeten even zoveel rekeningen worden opgemaakt voor klanten of opdrachtgevers, moeten inventarislijsten voor de afrekening met de TESO worden uitgeschreven. Veel goederen worden onder rembours of ongefrankeerd bezorgd. Elke dag maakt zij de kas op, en die moet kloppen, op de cent af.

Niet zelden, als zij 's avonds in bed ligt, hoort zij verlate chauffeurs de opgerolde vrachtbrieven door de brievenbus duwen die op de mat ploffen: een, twee, drie, vier, vijf

's Morgens om 5 uur moet zij het bed uit; zij wil de brieven verwerken.

Tussen 1955 en 1965 valt het hoogtepunt. Begin jaren zestig stapt Andries uit het bedrijf. Hij kiest voor een regelmatig leven en gaat na een studie werken bij een veevoederbedrijf in 's Hertogenbosch. Nu zijn Ab en Gerda nog venoot. De onderneming bloeit als nooit tevoren. Bouwbedrijven, hotels, kruideniers, kleding- en meubelzaken behoren tot haar klantenkring. Heel veel goederen voor Texel worden aangevoerd door Van der Eijk bv.

Jarenlang moet de lading van de vrachtwagens nog worden gelost bij de boot en op lorries geladen. Alle pakketten en goederen, groot en klein, worden door Gerda op lijsten geschreven voor de afrekening. Later worden de auto's met lading overgezet. Het leven wordt sneller. De veerboot krijgt een strak vaarschema, en ontmoet in de regel minder obstakels dan De Snelle Jutter.

De TESO zou de TESO niet zijn als de roep "Van der Eijk komt er nog aan!" de boot niet even doet wachten.

Naast het Texelvervoer zijn verhuizingen in opkomst. Een blijvende sector in de branche, dankzij de toenemende mobiliteit van de Nederlanders.

Begin jaren 60 lijkt het Ab verstandig om een schrijfmachine aan te schaffen. Het feit dat Gerda het typen niet beheerst, doet niet terzake, "alles is te leren", en dat blijkt.

Een ongeluk komt zelden alleen. In de loop van de jaren 70 verschijnen wolken aan de horizon. Het aantal inwoners van Den Helder is stormachtig

gegroeid, en het einde is dan nog niet in zicht. De infrastructuur, de wegen en voorzieningen, moeten daarop worden afgestemd. In de schaduw van de strijd om het al dan niet realiseren van een ringweg, vindt een klein drama plaats. Een ontwikkelaar komt bij moeder Van der Eijk informeren naar de bereidheid om het huis aan de Sluisdijkstraat 5 te verkopen. Het mensje is totaal overstuur. Haar huis is haar alles, en onvervangbaar. Het lijkt een incident. Toch wordt het parkeerdek in 1977 aangelegd. Moeder Van der Eijk hoeft dit niet mee te maken; zij sterft in 1972 op 83-jarige leeftijd. De bouw van het parkeerdek heeft wel een staartje. De toegang is aanvankelijk goed geregeld door de gemeentelijke aankoop van bakkerij Pronk, toentertijd in bezit van de firma Straatman. Na de sloop van dit pand, grenzende aan één van de mooiste pandjes in de stad, namelijk het Chinees restaurant Nanking, staat daar vrij plotseling een nieuw gebouw, voor Proton. De firma krijgt deze locatie als

compensatie voor de ont-eigening van het bedrijfs-pand dat nodig is voor de ringweg die niet komt. Al met al blokkeert het voor een groot deel de toegang tot het parkeerdek. Gerda en Bas wonen in het ou-

Een trotse Albert van der Eijk

derlijk huis; Ab woont met zijn gezin aan de overkant van de Sluisdijkstraat. Zij, en andere bewoners, moeten hun huizen opgeven. Gelukkig doet zich een alternatief voor: de Rembrandtstraat. Daar worden 16 kwadrantwoningen gebouwd, bedoeld voor Huisduiners waarvan de woning wordt gesloopt voor de aanleg van de zeedijk in het kader van het Deltaplan. Velen van hen vinden eerder elders een woning en een aantal nieuwe gegadigden weet de weg naar het gewenste bezit wonderwel snel te vinden. Toch blijven er woningen voor enkele bewoners van de Sluisdijkstraat beschikbaar; Ab krijgt zelfs de ruimte om zijn postduiven goed te huisvesten.

Gewenste sloop aan de Sluisdijkstraat en oplevering van de woningen aan de Rembrandtstraat sluiten echter niet naadloos op elkaar aan. Bas van der Eijk weigert eerder te vertrekken en zo gebeurt het. De verkassing is in 1978 afgerond.

Vanaf die tijd wordt het gestadig lastiger om een expeditiebedrijf in het stadscentrum te handhaven. De tolerantie bij burgers vermindert, en vermeende rechten worden nadrukkelijk geclaimd. Eén bewoner krijgt twee keer een forse boete voor fout parkeren in de Wezenstraat. Hij klimt in de pen en schrijft een artikel voor de rubriek 'Nieuws van onder de Lange Jaap': Hij krijgt een bekeuring en De Snelle Jutter die daar al weken een ongebruikte laadbak parkeert, niet. De politie is in die tijd helder en eenvoudig. Op de vraag of het gevaarte van 'De Snelle Jutter' daar wel mag staan, antwoordt de wijkagent: "Ja, dat mocht. Het is namelijk geen auto of caravan, maar een ding." Volgens de schrijver zou de agent onding bedoelen. Overigens is het ding bij nacht en ontijd vaak bezocht door ongenode gasten die als dank het nodige achterlaten.

Het is de tijd waarin de bedrijfsvoering ingrijpend verandert. De schaalvergroting is niet te stuiten, de bodedienst is

getransformeerd in hoogwaardige logistieke dienstverlening met uitgeknipte processen. Fabrieken en bedrijven gaan hun eigen transport verzorgen.

Eigentijdse logistieke bedrijven hebben ma-

nagers, juristen en accountants in dienst. Marketing is een must om te overleven.

Van der Eijk bv verhuist in 1993 naar het bedrijventerrein Kooypunt en gaat samen met de firma Beers. Tot op de dag van vandaag werken er 'Van der Eijken' in dit bedrijf.

De voormalige Evangelisch Lutherse kerk krijgt een nieuwe bestemming. De Algemene Woningbouwvereniging Nieuwediep verbouwt het pakhuis tot appartementengebouw.

Op 20 april 1995 plaats wethouder Jan Manderfeld de piek op de hoed van de koppelkerk.

Gerda is tot haar 65ste jaar parttime bij het nieuwe bedrijf blijven werken. Zus en broers zijn overleden. Haar motto is gelijk aan die boven de nieuwjaarswenskaart van het bedrijf voor 1993: "Het verleden is de toekomst van vandaag"

Willem van der Paard

IN HET KORT

Hans Egner stopt

Onze 105-jarige drukkerij Egner houdt op te bestaan als familiebedrijf. Er zijn geen opvolgers, dus dan houdt het op voor de huidige directeur en dorpsgenoot Hans Egner. Alhoewel Zee-man Reclame Groep de zaak overneemt, blijft de naam Egner wel bestaan. Hans blijft tot het einde van dit jaar nog actief op de achtergrond.

Het bedrijf krijgt nu nieuwe mogelijkheden. Behalve offsetbedrukking, zal het nieuwe bedrijf ook het drukken op andere materialen verzorgen. Tevens horen websites, 3d-animaties, illustraties enz. nu tot de mogelijkheden.

Wij gaan ervan uit dat we ons krantje met een gerust hart kunnen uitbesteden bij de opvolgers.

Weiland H'polder

Langzaamaan komt er weer een groene waas op het 'weiland' in de Huisduiner polder. Heeft het gras de paarden en hun eigenaar Kees Biersteker overleefd?

Ook zijn buurman langs de Huisduinerweg breidt zijn rotzooi verder uit. Zolang het milieu er geen schade van ondervindt en de grens van de wet niet wordt overschreden, lijkt het erop dat wij dit asociale gedrag moeten tolereren.

BADSEIZOEN

GEOPEND

ZWEMMEN OF ZANDHAPPEN?

Er wordt weer gezwommen in zee. Tenminste, als het hoog water is. Medio april werd met behulp van man en materieel van Peterson de kleedcabine van de Heldersche Zwemvereniging Marsdiep weer op de dijk gezet.

Traditioneel luidt Pinksteren het badseizoen van Huisduinen in. Vanaf mei gaat een groot deel van de meer dan 100 leden tellende vereniging dan ook daadwerkelijk (bijna) dagelijks te water. Een goede gewoonte die vooral door moet gaan!

Iedereen heeft het kunnen zien: bij eb valt er helaas niet veel meer te zwemmen. De ophoping van het zand door suppleties en natuurinvloeden zijn daar de oorzaak van.

Op de plek waar met behulp van lijnen een stuk water voor de zwemvereniging is afgezet, zijn inmiddels met een shovel van Van der Wal flinke happen zand weggenomen. Nu maar hopen dat het gegraven bad op diepte blijft. Het 'zwembad' naar het diepere water verplaatsen, kan niet zomaar. Buiten de pieren neemt ook het gevaar van onderstroming toe.

Bij de toegang tot het water zal ook de constructie aangepast moeten worden. De palen, waaraan touwen houvast bieden als de zwemmers naar zee lopen, moeten beter bestand worden gemaakt tegen de storm en andere krachten.

Er wordt dus al hulp geboden, maar meer steun is welkom.

Wilt u ook lid worden van de zwemvereniging?

Bel naar Rieneke Veken, tel. 617032.

Elk lid krijgt een sleutel van de kleedcabine en kan zelf bepalen wanneer hij of zij wil zwemmen.

En laat nu de zon het water maar opwarmen.....

Als u wilt weten wanneer het eb of vloed is in Den Helder, dan kunt u dit op Internet opzoeken: www.getij.nl
Maar ook boekwinkels en waterrecreatiewinkels hebben getijdentafels.
Ook in de krant wordt (niet elke dag) vermeld wanneer het hoog of laag water is.

foto's: Jan Veken

“JE KOMT VAN HET EEN IN HET ANDER”

Het zal nog even duren voordat Gerrit en Ilona Mosk ontspannen de benen kunnen strekken in hun nieuwe huis aan de Kijkduinlaan 18a. De verbouwing, die vlak na de jaarwisseling is begonnen, gaat nog een tijdje door. Tot ver in de zomer, schat de heer des huizes. “Je weet hoe het gaat, als je eenmaal aan het slopen bent, kom je van het een in het ander.”

De tuindeuren staan wagenwijd open, als de verslaggeefster aanklopt. Het is een prachtige voorjaarsdag en de vogels fluiten. De tegelzetter is zojuist begonnen aan de vloer van de enorme woonkamer. De tuin lijkt wel een bouwplaats. Dakpannen, stenen en steigerdelen liggen hoog opgestapeld. Een nieuwe grasmat zal straks geen overbodige luxe zijn. Een hele stoet bouwvakkers is al voorbij getrokken. Ze beschikken over een comfortabele bouwkeet en een mobiel toilet in de tuin. Op alles is gerekend!

De nieuwe bewoners slaan zich manmoedig door de verbouwingsemisère heen. “Ik heb wel eerder in huizen gewoond die nog niet af waren”, zegt Ilona Mosk laconiek. Het is al een vooruitgang dat ze nu op de bovenverdieping kunnen wonen in plaats van in de camper. Om de verdieping bereikbaar te maken is een tijdelijke trap aan de buitenkant geplaatst.

Wat er allemaal veranderd is? Je kunt beter vragen: Wat niet? Het dak en de meterkast, die zijn hetzelfde gebleven, lacht Gerrit Mosk. Nieuwe dakkapellen, andere ramen, uitbreiding van de woonkamer, gang verplaatst, nieuwe trap, je kunt het zo gek niet bedenken. Zelfs de buitenmuur is nieuw opgemetseld in lichte steen met een donkere onderrand. En straks komt de garage nog aan de beurt. Nee, dat duurt nog wel even.

van de redactie

Eigen haard is goud waard in Huisduinen. Altijd is ergens wel iemand aan het werk om huis en tuin nog mooier te maken. Mag de verslaggeefster even binnenkijken? Dat mag. In deze aflevering: geen steen blijft op elkaar in het huis van de familie Mosk aan de Kijkduinlaan 18A.

W
E
R
K
in uitvoering

Geboren en getogen Nieuwedieper Gerrit Mosk had een groot kraanverhuurbedrijf. Sinds hij het tien jaar geleden heeft verkocht, doen hij en zijn vrouw ‘wat in onroerend goed’. Ze woonden in een reusachtig huis in de buurt van Boatex. Het tot woonhuis verbouwde, voormalige restaurant Gat van de Stier. “Ik was altijd bezig met schoonmaken”, zegt Ilona. Ze was meteen weg van de plek aan de Kijkduinlaan. Samen met Miep de hond loopt ze zo de duinen in, het strand op.

“Heerlijk rustig. Ik denk dat het hier prettig wonen is”, zegt Gerrit Mosk over Huisduinen. “We hebben niet het gevoel dat we in een vreemde omgeving zitten. We zijn al zoveel bekende gezichten tegengekomen!”

DE ROMMELMARKT HEEFT Ú TOT SEPTEMBER NOG PLAATS?

De rommelmarkt vindt eind september plaats. De details hierover en over het inzamelen, komen in het krantje dat begin september verschijnt.

BEWAART U UW SPULLEN
BIJ HET OPRUIJEN VAN UW HUIS?

Jet de Graaf stelde steeds haar garage beschikbaar om de spullen op te slaan. Wegens ziekte is dit nu niet mogelijk. Zet aub niets buiten bij haar voor de deur.

HEEFT U TIJDELIJK RUIMTE OVER OM SPULLEN
OP TE SLAAN? LAAT HET WETEN: TEL.627466

Mijn naam is Yorgos Dalman. Ik ben de bezoekerwilliger van mijnheer Leo Mahieu. Leo woont in De Vlasborch, een instituut voor visueel gehandicapten in Vught. Daar bezoek ik hem elke week en bespreken we veel. Alle herinneringen en anekdotes zijn bij elkaar een verhaal geworden. Hier volgt het derde en laatste deel.

VAN BAKKERSJONGEN TOT D.J.

“Het verhaal van Leo Mahieu” (deel 3)

En er kwam nog meer muziek in Leo's leven. Zo bezocht Leo in 1949, vier jaar na de oorlog, voor het eerst de 'Mattheus Passion' in het Concertgebouw in Amsterdam. Hij had een kaartje gekregen van oom Constant, die na de oorlog onderwijzer was geworden.

In 1961 nam oom Wim de bakkerij over. Het gezin Mahieu verhuisde daarop naar de Eemstraat. Leo werd overbodig in de winkel. Eerst deed hij er nog wat zaterdagwerk maar ook dat hield al gauw op.

Wel herinnert Leo zich nog het komische voorval met mevrouw Bing. Op een dag liep hij brood te venten toen hij een rij houten huizen passeerde. Er werd op de deur getikt. Een mevrouw wilde graag dat Leo ook voortaan bij haar langs kwam met brood. Ze stelde zich echter niet voor. Het enige wat Leo te weten kwam was dat er een hond was die Bing heette. Die dag keerde Leo naar huis en zei tegen zijn vader dat er een nieuwe klant was. “Ik weet haar naam niet maar haar hond heet Bing.” De volgend keer dat hij bij de vrouw aan de deur stond zei hij: “Ik weet niet hoe u heet dus heb ik op de bon maar mevrouw Bing geschreven.” De vrouw bleek later de echtgenote te zijn van kapitein-luitenant ter zee Schalwijk.

Op een dag had de vader van Leo ongenoegen met een vrouw in de winkel die slecht betaalde. “Wat deed mijn vader nou,” zegt Leo, “die ging op hoge poten naar die mevrouw toe om zijn geld te vragen. Of hij het geld ooit gekregen heeft weet ik niet. Maar die dag kwam hij thuis en stak een hele tirade af over de vrouw. Mijn broer had stiekem een bandrecorder aangezet en vaders stem opgenomen. Die avond om half negen, toen er nog geen televisie was, zette mijn broer de bandrecorder weer aan en vader kon zo zijn eigen tirade horen. “Zo ben je vandaag te keer gegaan,” zei de broer van Leo met glunderende ogen.

Niet veel later meldde Leo zich aan bij een sociale werkplaats in Den Helder. “Ik zat daar matten te vlechten of iets dergelijks. Het kon er in ieder geval mee door.”

De vader van Leo hield het er op het nieuwe adres echter niet uit en veraste anderhalf jaar later, in 1963, met zijn zoon naar de Kijkduinlaan.

Leo's moeder overleed in 1969. “Het koppie ging nog een keer omhoog. En daarna ging het koppie weer naar beneden. En dat was het.”

Leo werd toen van de werkplaats afgehaald. Dit was een betere weg, met meer zelfstandigheid voor hem, dan voor eeuwig bij zijn familie blijven.

In 1972 verhuisde Leo naar een pension in Engelen. Leo ging er werken op de *Blizo*, een werkplaats voor blinden.

In 1975 ontmoette Leo daar Jet Teunissen en trouwde met haar. Na twee dagen begon er al wrijving te ontstaan en na zes weken kwam Leo in het ziekenhuis terecht. Omdat de situatie thuis onhoudbaar was geworden, zou Leo worden overgeplaatst naar *De Steffenberg*. Totdat het zover was, mocht Leo in het ziekenhuis meehelpen in de bediening. “Soep en koffie rondbrengen met de meisjes,” noemt Leo het. Zijn verblijf in het ziekenhuis zou uiteindelijk nog ruim twee jaar duren. In het ziekenhuis ontmoette hij een markante vrouw, Barones Van Barboetselaer. Toen de Barones wegging, zei ze nog: “Ik kom gauw weer eens langs.” En ja hoor, na zes weken, op een dinsdagmiddag, *plof!*, zat ze er weer.

Niet veel later heeft Leo ook een bezoekje gebracht aan het stulpje van de Barones in Renkem. Dat zou hij sindsdien nog enkele keren doen. Ook hebben ze samen nog een keer gepicknickt. Uiteindelijk overleed de vrouw.

In 1977 verhuisde Leo naar *De Steffenberg* in Vught. *De Steffenberg* was een huis, gelegen naast het

de Vlasborch
centrum voor mensen met een visuele handicap

klooster van de Paters van de Heilige Familie.

Leo kwam terecht op een, zoals hij het zelf omschrijft, “klein rotkamer-tje” en erg leuk was het daar niet. “Er was niet veel te doen. Een beetje lezen, dat was het wel.”

Het was bovendien in deze periode dat Leo's vader overleed. Op een dag vonden ze hem zomaar dood in de stoel. Zijn lichaam werd beschikbaar gesteld aan de universiteit van Nijmegen. “Vader heeft daar toen nog drie maanden in de ijskast gelegen,” zegt Leo.

Leo ontmoette in deze periode echter ook Jeuke van Hoof na een concert in de Schouwburg van Den Bosch. “We kwamen elkaar tegen in de bus. Nou, ze stelde d'r eigen maar eens voor en vroeg waar ik heen was geweest. Ik zei “naar een concert”. En toen zei zij: “O, nou neem mij dan ook maar een keer mee.” Zo was het gegaan.”

Jeuke had vier kinderen uit een eerder, zeer moeilijk huwelijk. Ondanks haar achtergrond en de nare ervaringen uit Leo's eerste huwelijk, trouwden ze niet veel later toch samen. “Ik weet niet meer in welk jaar,” zegt Leo, “maar het was op een dinsdag, dat weet ik nog wel.”

Beiden werkten ze op een afdeling van de *Blizo*. Vaak gingen ze om 10 uur 's ochtends koffie drinken in *Het Groene Woud*, een klein café gelegen op de Bossche weg richting Tilburg. Jeuke was echter iemand die de koffie al gauw verruilde voor alcohol. Maar hoe ze ook zoop of rookte, voor Leo was ze altijd lief gebleven.

Later zou Jeuke onwel worden op het toilet van de centrale ontmoet-

tingsruimte van *De Steffenberg*. Het was op 17 september. Leo weet het nog precies. Er werd nog gereanimeerd maar Leo was er toen al zeer stellig in toen hij het trieste bericht kreeg: "Schei er maar mee uit. Het is nu echt op."
Jeuke was 52 jaar geworden.

In 1996 werd Leo overgeplaatst naar *De Vlasborch* waar hij nu al ruim tien jaar zit. Hij is er de huis d.j. en draait via de huisradio klassieke muziek en hoorspelen die hij zorgvuldig van te voren uitzoekt. Verder zit hij in de zomerdagen bij de tandemclub en is hij een graag geziene gast bij het sjoelen op dinsdagmiddag. Op de zondagen leest hij ook, soms in gezelschap van een andere bewoonster; lezen met zijn oren naar gesproken literatuur. Ook is hij dikwijls aanwezig bij 'voelbingo', waarbij gebruik wordt gemaakt van domino-steentjes met voelnopjes.

Ondanks alle beperkingen blijft Leo op één ding voet bij stuk houden: "Ik ben tien keer in Lourdes geweest, de eerste keer was in 1961, met de *Paters Mon Fortane*. En als ik zie wat voor mensen daar soms komen, met al hun gebreken en beperkingen, vind ik dat ik niet mag piepen. Nee, ik mag niet piepen."

Het is inmiddels bijna twee jaar geleden dat ik bij Leo binnen liep. Ik herinner me het nog als de dag van gisteren. Hij zat in zijn stoel en keek t.v., wat me nogal verbaasde. "Ja, ga maar zitten," zei hij. Op de t.v. was een tenniswedstrijd te zien. "Is het wat?" vroeg ik. "Nou, nee!" schaterde Leo het uit. "Die Rus daar, boven in beeld...wacht maar. Die gaat het tegen die Amerikaan afleggen. Let maar op!" Na een half uur begon de Rus de ene na de andere fout te maken, en niet veel later viel voor hem het doek. En mijnheer Blake, de Amerikaan daar onder in beeld, ging door naar de kwartfinale. "Hoe wist u dat?" vroeg ik Leo. "Hoe kon u dat... zien?" Leo lachte en wees naar zijn oren. "Hiermee zie ik alles," zei hij. Toen stond hij op en liep op de tast naar het keukentje. "Wil je een bakkie?" vroeg hij. "Graag," zei ik. "moet ik helpen?" Weer moest Leo lachen. Op de tast vond hij de koffie, de kopjes, het water en de kan. En met berekende bewegingen, het was haast alsof ik

naar een ritueel keek, zette Leo onze koffie. Elk kopje, potje en kanetje heeft zijn eigen vormen, zijn eigen oppervlak, structuur, dacht ik. Je leest de dingen eigenlijk gewoon als braille.

Vanaf toen bezocht ik Leo elke week. Dan praatte hij honderduit over zijn twee passies: sport op t.v. en klassieke muziek. Hij was in het instituut zelfs huis-d.j. Elke zondagmiddag ging hij naar de tweede verdieping waar naast de kapel een kleine ruimte als studio was ingericht. Daar, achter zijn cd-speler, draaide hij dan een uur lang Mahler, Bach of Beethoven voor de andere bewoners. Soms ook bestelde hij een hoorspel bij de blindenbibliotheek. Zo nu en dan gingen we er op uit, met de tandem naar het dorp. Dan moest Leo nieuwe kleren kopen of een bestelde cd ophalen. Soms ook moest hij geld pinnen. Dan liepen we de bank binnen en moest ik zijn hand met de pen vasthouden en dan op een formulier zijn naam schrijven, omdat hij dat zelf nooit heeft gekund.

Enkele maanden later mocht ik op zijn verjaardag komen. Niet veel later vroeg hij of ik mee wilde gaan naar een orgelconcert in de abdij van Heeswijk-Dinther omdat daar niemand minder dan Olivier Latry, de organist van de Notre Dame, een gastoptreden verzorgde.

En zo eindigt Leo's verhaal: van de kleine bakkersjongen die in de oorlog kruiwagens vol met krentenbrood en beschuitbollen van eendeneieren over Het Dijkje rondbracht, tot aan de jonge accordeonist die hij was na de bevrijding tot aan de huis-d.j. van *De Vlasborch* die hij nu is.

"Hoe overleef je dit alles?" vroeg ik hem op een dag. "Alles wat je zo meemaakt in het leven, alles wat je wel of niet helemaal kunt zien?" Het regende buiten. Shostakovitsj stond op. We hadden net allebei een Brusselse wafel op. Leo zat in zijn stoel en maakte met zijn hand een gebaar alsof hij een lastige vlieg weg joeg. "Ik ben net niet blind genoeg om blind te zijn," zei hij toen. "En ik ben net niet oud genoeg om oud te zijn." Maar Leo kon wel net genoeg noten spelen op de accordeon om muzikaal genoemd te worden. En hij was nog altijd gezegend met een paar oren en twee handen

vol vingertoppen die zijn zicht konden overnemen. Hij kon het portret van Bach niet zien, maar hij kon zijn muziek wel horen. Hij kon de tandem niet zien, maar hij kon wel op de pedalen staan.

Op dat moment begon zijn horloge te spreken. "Goedemiddag," sprak een gecomputeriseerde vrouwenstem. "Het is nu 14 uur en 3 minuten." Leo glimlachte en hees zichzelf uit de stoel. "Het is twee uur. De hoogste tijd om te gaan sjoelen." En dat was het.

Yorgos Dalman, 's-Hertogenbosch / Vught, Februari 2007.

Naschrift

Achter *De Vlasborch* ligt een parkje, compleet met plas water en zitbankjes. Ik stelde Leo laatst voor om een wandeling om de vijver te maken zodat hij mij de omgeving kon laten zien. Met de rollator in zijn handen en de zon boven de bomen gingen we op weg. We keken naar de vogels in en nabij het water, we spraken over de vorm van oude, halfvergroeiende bomen, we hadden het over het voorbijrazen van auto's voorbij de haag. Zonder dat we het in de gaten hadden, hadden we zo'n driekwart van de wandelroute achter ons liggen. Toen bleek dat Leo buiten adem was. Erger dan het leek, het was duidelijk dat hij geen tien stappen meer kon zetten. De situatie werd nog vervelender toen ik zag dat er geen zitbankjes meer in de buurt waren. Ik kon toen nog maar één ding doen; ik pakte Leo beet en zette hem bovenop zijn rollator. "Zitten jij," zei ik. Daarna pakte ik de handvatten beet en duwde hem zo het park door, naar huis. Met de verrukking op zijn gezicht als een heer van stand die in zijn limousine werd rondgereden, keek Leo om zich heen. "Zo," zei ik toen we bij de ingang van het verzorgingshuis kwamen. Ik wiste het zweet van mijn voorhoofd. Leo hoorde mij zuchten. Hij stapte van zijn limousine af, kneep me in mijn arm en met kleine pretlichtjes in zijn ogen zei hij: "Zo jongen. De volgende keer duw ik."

BEHEERDER M/V GEZOCHT

Beheerder van het kerkje

De invulling van deze 'kosterbaan'
Misschien wilt u op deze manier

is niet meer wat het geweest is!

is veranderd.

wél helpen?

We willen meer dan één beheerder
*dan staat u er niet alleen voor
is er altijd vervanging en
biedt een rooster vrijheid*

Geen huwelijken door de week
*deze taak neemt de gemeente over
sporadisch in het weekend*

Omschrijving

zorg dragen voor:

Sleutel

Kerk openen en sluiten

voor de

exposanten,

exposities,

(evt. niet in de zomer)

concerten,

begravenissen,

huwelijken

(niet door de week)

incidentele bijeenkomsten

Kerk in orde maken

vóór en na gebruik

Klok luiden

Meer handen verlichten het werk!

voor aanmelden en informatie: R. Dol tel.620348

HUISDUINER KERK EXPOSITIE CONCERT

FRANK HOOGLAND IN HET STADHUIS

Je ruikt de zee in het Gemeentehuis!
In de entree hangen (en staan) kunstwerken van onze dorpsgenoot Frank Hoogland. 'Van Juthout' is de naam van zijn werk. En ja, ook als je doorloopt naar de plaza, zijn alle composities en (kunst)voorwerpen van juthout gemaakt.

De zee geeft en Frank neemt het mee naar zijn werkplaats achter zijn huis aan de Badhuisstraat. Daar krijgt het hout een tweede leven als kunstobject of bijvoorbeeld als lijst voor een spiegel of schilderij.

Buiten het feit dat het prachtige composities zijn, levert Frank een stukje vakwerk af. Alles wordt handmatig in elkaar gezet en blind geschroefd. Zo blijft het karakter van het hout behouden. Aan de achterkant zijn de werken voorzien van een op-hangstelsel van visnet en staan de initialen van Frank.

Zijn expositie is nog tot 1 juli te bekijken
in het Stadhuis.

Kijk ook op de website: www.vanjuthout.nl

PROJECTKOOR *BELLE COSE*

Italiaanse muziek

Zondag, 15 juni 2008. Aanvang: 15:00 uur
Kaarten aan de deur 4 Euro.

Vrijdag 6 juni

Feestavond Huisduiner Koor
Fort Kijkduin, v.a. 20.00 uur

T/m zondag 8 juni

Een Odyssee
Kaaphoofd, via De Kampanje

Tot 1 juli

Expositie Frank Hoogland
Stadhuis, openingstijden

Zondag 15 juli

Projectkoor Belle Close,
Kerkje, 15.00 uur

MAANDAG

elke
avond
**koor
biljart
gym**

DINSDAG

elke
2e en 4e
avond
van de
maand
sjoelen

WOENSDAG

elke
ochtend
gym
+
koffie voor
iedereen

elke avond
bridge

AGGENDA

DONDERDAG

elke
middag
biljart

VRIJDAG

elke
1e en 3e
avond
vd maand
klaverjassen

elke laatste
avond
vd maand
bingo +
sneeuwbal-
ronde

ZATERDAG

elke
2e en 4e
middag
van de
maand
kurken
v.a. 17 uur

THEATER AAN HET WATER

De belegering van Troje duurde eindelijk tot de held Odysseus met behulp van een list een eind aan deze bloedige oorlog maakte. In de overwinning na de val van Troje haalt Odysseus zich de woede van Poseidon op de hals. Deze zee-god laat hem tien jaar over de zeeën zwerven op zoek naar zijn land. Onderweg moet hij het opnemen tegen sirenes, monsters en een cycloop. Op Ithaka is de strijd om zijn opvolging ondertussen in volle gang...

Theatergroep Wederzijds speelt de bewerking van deze klassieker van Homerus op Kaaphoofd waar weer en wind vrij spel hebben en waar we ons aan de wateren wanen waarover Odysseus ooit vertwijfeld ronddoelde.

Een Odyssee is in 2007 door Ad de Bont voor Schauspielhaus Hamburg geschreven. Het stuk is in Duitsland een groot succes en staat ondertussen op het repertoire van acht Duitse gezelschappen. Nu is deze voorstelling eindelijk in Nederland te zien.

(vanaf 10 jaar) nog op
zaterdag 7 juni aanvang 19.30 uur
zondag 8 juni aanvang 14.30 uur Kaaphoofd
Duur voorstelling: 2,5 uur incl. pauze.

10 MEI T/M 8 JUNI 2008

KAARTEN VIA WWW.KAMPANJE.NL
of 0223 - 678 678

THEATERGROEP WEDERZIJD'S SPEELT
EEN
ODYSSEE
KAAPHOOFD • DEN HELDER